

SFS 2003:1077

Utkom från trycket
den 12 december 2003
Omtryck

Lag om ändring i djurskyddslagen (1988:534);

utfärdad den 27 november 2003.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om djurskyddslagen (1988:534)

dels att i 12 a och 21–23 §§ uttrycket ”regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer” skall bytas ut mot ”regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten”,

dels att 9 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 3 a §, av följande lydelse.

Lagen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna lag träder i kraft.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag avser vård och behandling av husdjur. Den avser också andra djur om de hålls i fångenskap eller används för ändamål som avses i 19 §. *Lag (1998:56)*.

Grundläggande bestämmelser om hur djur skall hållas och skötas

2 § Djur skall behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom.

Djur, som används för ändamål som avses i 19 §, skall inte anses vara utsatta för onödigt lidande eller sjukdom vid användningen, om denna har godkänts av en djurförsöksetisk nämnd. *Lag (1998:56)*.

3 § Djur skall ges tillräckligt med foder och vatten och tillräcklig tillsyn. Fodret och vattnet skall vara av god kvalitet och anpassat efter det djurslag som utfodras.

Stall och andra förvaringsutrymmen för djur skall ge djuren tillräckligt utrymme och skydd samt hållas rena.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om

1. utfodring och vattning av djur,
2. stall och andra förvaringsutrymmen för djur,
3. skyldighet att låta förpröva sådana utrymmen, och
4. skyldighet att låta förpröva ny teknik inom djurhållningen.

¹ Prop. 2002/03:149, bet. 2003/04:MJU6, rskr. 2003/04:55.

Regeringen får föreskriva att den som inte låter förpröva stall eller andra förvaringsutrymmen för djur skall åläggas att betala en särskild avgift. Avgiften skall tas ut av den som var ägare av stallet eller förvaringsutrymmet när åtgärden vidtogs. Den särskilda avgiften skall bestämmas till ett belopp som motsvarar fyra gånger den avgift som skulle ha betalats om förprovning skett, om det inte finns särskilda skäl att bestämma avgiften till ett lägre belopp.

Första stycket gäller inte djur som används för sådana ändamål som avses i 19 §, om djuret inte hålls i fångenskap. Bestämmelserna i andra stycket om krav på tillräckligt utrymme och skydd och bestämmelserna i tredje och fjärde styckena om befogenhet att meddela föreskrifter gäller också hägn. *Lag (2003:1076).*

3 a § Om en åtgärd i fråga om stall eller annat förvaringsutrymme för djur som kräver förprovning enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 3 § tredje stycket 3 har vidtagits utan sådan prövning, skall länsstyrelsen förbjuda att byggnaden används för att hysa djur. Förbud skall dock inte meddelas om länsstyrelsen finner att åtgärden kan godkännas i efterhand. *Lag (2003:1077)*

4 § Djur skall hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt.

Regeringen eller efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för eller förbud mot viss djurhållning. *Lag (2003:1076).*

5 § Djur får inte överansträngas.

Inte heller får de agas eller drivas på med redskap som lätt kan såra eller på annat sätt skada djuret.

6 § Djur får inte hållas bundna på ett för djuren plågsamt sätt eller så att de inte kan få behövlig rörelsefrihet eller vila eller tillräckligt skydd mot väder och vind.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om hur djur får hållas bundna. *Lag (2003:1076).*

7 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela föreskrifter om villkor för eller förbud mot försäljning eller annan överlåtelse av djur. *Lag (2003:1076).*

8 § Vid transport av djur skall transportmedlet vara lämpligt för ändamålet och ge djuret skydd mot värme och köld samt mot stötar, skavning och liknande. I den utsträckning det behövs skall djuren hållas skilda från varandra.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om villkor för eller förbud mot transport av djur. *Lag (2003:1076).*

9 § Om ett djur är sjukt, skadat eller på annat sätt genom sitt beteende visar tecken på ohälsa, skall djuret snarast ges nödvändig vård, vid behov av vete-

rinär, eller andra åtgärder vidtas, om inte sjukdomen eller skadan är så svår att djuret måste avlivas omedelbart. *Lag (2003:1077)*.

Operativa ingrepp m.m.

10 § Det är förbjudet att göra operativa ingrepp på eller ge injektioner till djur i andra fall än när det är befogat av veterinärmedicinska skäl.

Första stycket gäller inte ingrepp som görs eller injektioner som ges i sådan verksamhet som har godkänts av en djurförsöksetisk nämnd.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om operativa ingrepp på eller injektioner till djur samt föreskrifter om undantag från första stycket, om det finns särskilda skäl. *Lag (2003:1076)*.

11 § För operativa ingrepp på eller injektioner till djur skall en veterinär anlitas. Detsamma gäller vid annan behandling i syfte att förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller skada hos ett djur, om behandlingen kan orsaka lidande som inte är obetydligt.

Första stycket gäller inte om behandlingen är så brådskande att en veterinär inte hinner anlitas.

I sådan verksamhet som har godkänts av en djurförsöksetisk nämnd får injektioner ges och ingrepp och behandlingar utföras också av den som har föreskriven utbildning.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela föreskrifter om undantag från första stycket. *Lag (2003:1076)*.

12 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela föreskrifter om villkor för eller förbud mot

1. tillförsel av hormoner eller andra ämnen till djur för att påverka djurets egenskaper i annat syfte än att förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller sjukdomssymptom, eller

2. avel med sådan inriktning som kan medföra lidande för djuren eller påverka djurens naturliga beteenden.

Första stycket 1 gäller inte ämnen som omfattas av lagen (1985:295) om foder. *Lag (2003:1076)*.

12 a §² Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela föreskrifter om godkännande av hovslagare. I föreskrifterna får bestämmas att en avgift skall tas ut för ansökan. *Lag (2003:1077)*.

Slakt m.m.

13 § När djur förs till slakt och när de slaktas, skall de skonas från onödigt obehag och lidande.

² Senaste lydelse 1993:1480.

14 § Husdjur skall vid slakten vara bedövat när blodet tappas av. Andra åtgärder vid slakten får inte vidtas innan djuret är dött.

Första stycket första meningen gäller inte om ett djur till följd av sjukdom eller olycksfall måste slaktas genast.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela föreskrifter om undantag från första stycket första meningen för fjäderfä och kaniner. *Lag (2003:1076).*

15 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om slakt och om avlivning av djur i andra fall. *Lag (2003:1076).*

Tillståndsplikt för viss djurhållning

16 § Tillstånd till verksamheten skall den ha som yrkesmässigt eller i större omfattning

1. håller, föder upp, upplåter eller säljer sällskapsdjur eller tar emot sällskapsdjur för förvaring eller utfodring,

2. håller, föder upp, upplåter eller säljer hästar eller tar emot hästar för förvaring eller utfodring eller använder hästar i ridskoleverksamhet, eller

3. föder upp pälsdjur.

Frågor om tillstånd prövas av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. En sådan nämnd får också återkalla ett beviljat tillstånd.

Vid tillståndsprövningen skall särskild hänsyn tas till att den sökande kan anses lämplig att bedriva verksamheten och att de anläggningar i vilka verksamheten skall bedrivas är lämpliga från djurskyddssynpunkt.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela föreskrifter om

1. villkoren för att en verksamhet skall anses vara av större omfattning,

2. undantag från första stycket. *Lag (2003:1076).*

Tävling med djur och förevisning av djur

17 § Djur får inte tränas för eller användas vid tävling på sådant sätt att de utsätts för lidande. Detsamma gäller vid film-, videogram- eller televisioninspelning och föreställning eller annan förevisning som anordnas för allmänheten.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om sådan användning av djur. *Lag (2003:1076).*

18 § Ett djur som tränas för eller deltar i tävling på tävlingsbana får inte utsättas för dopning eller andra otillbörliga åtgärder som påverkar djurets prestationsförmåga eller temperament.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela föreskrifter om vilka åtgärder som är otillåtna. *Lag (2003:1076).*

Användning av djur för vetenskapligt ändamål m.m.

19 § Djur får användas för vetenskaplig forskning eller undervisning, sjukdomsdiagnos, framställning av läkemedel eller kemiska produkter eller för andra jämförliga ändamål endast under förutsättning

1. att det syfte som avses med verksamheten inte kan uppnås med någon annan tillfredsställande metod utan användning av djur,
2. att verksamheten utformas så att djuren inte utsätts för större lidande än vad som är absolut nödvändigt, och
3. att det vid verksamheten inte används andra djur än sådana som fötts upp för ändamålet. *Lag (1998:56).*

19 a § För att djur skall få användas för ändamål som avses i 19 § eller få födas upp, förvaras eller tillhandahållas för en sådan användning fordras tillstånd av regeringen, eller om regeringen bestämmer det, Djurskyddsmyndigheten. Ett tillstånd får återkallas.

Vid tillståndsprövningen skall särskild hänsyn tas till om den sökande kan anses lämplig att bedriva verksamheten och om de anläggningar i vilka verksamheten skall bedrivas är lämpliga från djurskyddssynpunkt.

Vid prövningen av tillstånd till uppfödning av försöksdjur skall hänsyn också tas till behovet av sådana djur. *Lag (2003:52).*

20 § Om ett tillstånd enligt 19 a § beviljas, skall det finnas

1. av Djurskyddsmyndigheten godkänd föreståndare som ansvarar för verksamheten,
2. veterinär som ger råd och anvisningar om hur verksamheten skall bedrivas och som bistår vid behandling av djuren, och
3. för verksamheten tillräckligt stor personal som har den utbildning och kompetens som behövs för verksamheten.

Föreståndaren och veterinären skall se till att verksamheten bedrivs enligt denna lag och enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter eller i det enskilda fallet besluta om vad som skall gälla för föreståndare och veterinär och om den utbildning och kompetens som personalen skall ha. *Lag (2003:1076).*

21 §³ Användning av djur för ändamål som avses i 19 § skall godkännas från etisk synpunkt av en djurförsöksetisk nämnd innan användningen påbörjas.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om godkännandet samt föreskrifter om undantag från kravet på godkännande. *Lag (2003:1077).*

22 §⁴ Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela föreskrifter om villkor för eller förbud mot uppfödning, förvaring, tillhandahållande eller användning av djur för sådana ändamål som avses i 19 §.

³ Senaste lydelse 1998:56.

⁴ Senaste lydelse 1998:56.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får beträffande sådan verksamhet som avses i 19 § meddela föreskrifter om undantag från lagens bestämmelser. *Lag (2003:1077)*.

23 §⁵ Den som föder upp, förvarar, tillhandahåller eller använder djur för sådana ändamål som avses i 19 § skall märka djuren samt upprätta instruktioner för och föra anteckningar och lämna upplysningar om verksamheten enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten. *Lag (2003:1077)*.

Tillsyn m.m.

24 § Djurskyddsmyndigheten utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av denna lag och, om inte annat är angivet, av de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Djurskyddsmyndigheten samordnar övriga tillsynsmyndigheters verksamhet och lämnar vid behov råd och hjälp i denna verksamhet.

En sådan nämnd som avses i 16 § utövar tillsynen inom kommunen om regeringen inte har föreskrivit att tillsynen skall utövas på något annat sätt. Nämnden skall ha tillgång till djurskyddsutbildad personal i den omfattning som behövs för att nämnden skall kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt.

Tillsynen i övrigt skall utövas av den eller de myndigheter som regeringen bestämmer.

Polismyndigheten skall på begäran lämna den hjälp som behövs vid tillsynen. *Lag (2003:52)*.

25 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får meddela föreskrifter om hur tillsynen enligt denna lag skall bedrivas.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Djurskyddsmyndigheten får föreskriva att det får tas ut avgift för tillsynen och i ärenden enligt denna lag. Regeringen får överlåta åt kommunen att meddela föreskrifter om sådana avgifter. *Lag (2003:1076)*.

26 § En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall efterlevas.

I beslut om föreläggande eller förbud får tillsynsmyndigheten sätta ut vite, dock inte i fall som avses i 29 §.

Om någon inte rättar sig efter lagen eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller inte följer en tillsynsmyndighets föreläggande, får myndigheten besluta om rättelse på hans bekostnad. I brådskande fall får ett sådant beslut meddelas utan föregående föreläggande.

27 § För tillsyn enligt denna lag har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, anläggningar, byggnader, lokaler och andra utrymmen där djur hålls och att där besikta djuren, göra undersökningar och ta prover.

Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller också för EG:s institutioner och av institutionerna utsedda inspektörer och experter. *Lag (1998:56)*.

28 § Bestämmelserna i 24, 26 och 27 §§ gäller inte djur som används inom försvarsmakten.

Förbud att ha hand om djur

29 § Länsstyrelsen skall meddela förbud att ha hand om djur eller ett visst slag av djur för den som

1. inte följer ett beslut som en tillsynsmyndighet har meddelat enligt 26 § och som är av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt,
2. allvarligt har försummat tillsynen eller vården av ett djur,
3. har misshandlat ett djur,
4. har dömts för djurplågeri enligt 16 kap. 13 § brottsbalken, eller
5. vid upprepade tillfällen dömts för brott mot denna lag eller mot föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut enligt 26 §.

Förbud skall inte meddelas, om det är uppenbart att ett upprepande inte kommer att inträffa.

Om den mot vilken förbudet riktas är ägare av djuret, får länsstyrelsen dessutom ålägga honom att göra sig av med det och förbjuda honom att skaffa djur över huvud taget eller ett visst slag av djur.

Förbudet kan avse viss tid eller gälla tills vidare. *Lag (2002:550)*.

Omhändertagande av djur m.m.

30 § Påträffas ett djur så svårt sjukt eller skadat att det bör avlivas omedelbart, får en veterinär eller en polisman och i brådskande fall någon annan genast avliva djuret.

Den som har avlivat djuret skall underrätta ägaren eller innehavaren av djuret om detta. Om detta inte kan ske, skall polismyndigheten underrättas.

31 § Länsstyrelsen skall besluta att ett djur skall tas om hand genom polismyndighetens försorg om

1. djuret otillbörligt utsätts för lidande och detta inte rättas till efter tillsägelse av tillsynsmyndigheten,
2. ett beslut som meddelats enligt 26 § inte följs och beslutet är av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt,
3. ett beslut som meddelats enligt 29 § inte följs,
4. den som har djuret i sin vård har dömts för djurplågeri enligt 16 kap. 13 § brottsbalken, eller

5. den som har djuret i sin vård vid upprepade tillfällen dömts för brott mot denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen eller vid upprepade tillfällen varit föremål för beslut enligt 26 §. *Lag (2002:550)*.

32 § Utan hinder av vad i 31 § 1 föreskrivs om tillsägelse och rättelse skall länsstyrelsen, en tillsynsmyndighet eller polismyndigheten besluta att ett djur som är utsatt för lidande omedelbart skall omhändertas om

1. det bedöms utsiktslöst att felet blir avhjälpt,
2. ägaren till djuret är okänd eller inte kan anträffas, eller
3. det i övrigt bedöms oundgängligen nödvändigt från djurskyddssynpunkt.

Om beslutet har meddelats av någon annan än länsstyrelsen, skall beslutet underställas länsstyrelsen, som snarast skall avgöra om det skall fortsätta att gälla.

Omhändertagandet skall ske genom polismyndighetens försorg. *Lag (2002:550)*.

33 § Beslut enligt 31 eller 32 § omfattar också avkomma som det omhändertagna djuret föder under omhändertagandet.

Sedan ett djur har omhändertagits får ägaren inte förfoga över djuret eller avkomma som omfattas av omhändertagandet utan tillstånd av länsstyrelsen. *Lag (2003:52)*.

34 § När länsstyrelsen beslutar om omhändertagande av djur, skall länsstyrelsen snarast fastställa om djuret skall säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas.

Om länsstyrelsen har beslutat att djuret skall säljas eller överlåtas på annat sätt och om det visar sig att beslutet inte kan verkställas, får länsstyrelsen i stället besluta att djuret skall avlivas.

Djuret skall säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas genom polismyndighetens försorg. *Lag (2002:550)*.

35 § Kostnader som uppkommer på grund av åtgärder enligt 31 eller 32 § får förskottas av allmänna medel.

Om ett djur omhändertas enligt 31 eller 32 §, skall kostnaden slutligt betalas av den mot vilken åtgärden har riktats, om det inte finns särskilda skäl till annat.

Om ett omhändertaget djur har sålts genom polismyndighetens försorg, får kostnad som slutligt skall betalas av ägaren tas ut ur köpesumman.

Ansvar och överklagande m.m.

36 § Till böter eller fängelse i högst två år döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. bryter mot 3, 5, 6, 8–11, 13, 14, 16–19 a eller 21 §,
2. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av denna lag, eller
3. underlåter att följa ett sådant föreläggande eller bryter mot ett sådant förbud som avses i 29 §.

Om brottet har begåtts med uppsåt och avsett en förpliktelse av väsentlig betydelse från djurskyddssynpunkt, döms till fängelse i högst två år.

Om gärningen är att anse som ringa skall inte dömas till ansvar.

Till ansvar enligt denna paragraf döms inte om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken. *Lag (2002:550)*.

37 § Om ett vitesföreläggande eller vitesförbud har överträtts, döms inte till ansvar enligt 36 § för gärning som omfattas av föreläggandet eller förbudet.

Den som har ålagts att betala en särskild avgift enligt 3 § fjärde stycket för att han inte låtit förpröva stall eller andra förvaringsutrymmen för djur döms inte till ansvar enligt 36 §. *Lag (1993:1480)*.

38 § Beslut av en kommunal nämnd enligt denna lag eller enligt bestämmelser som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos länsstyrelsen.

Beslut, som annan statlig myndighet än regeringen i särskilt fall meddelat enligt lagen eller med stöd av regeringens förordnande enligt lagen, får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Annat beslut som Djurskyddsmyndigheten eller annan statlig myndighet meddelat enligt lagen eller med stöd av regeringens förordnande enligt lagen får överklagas hos regeringen. *Lag (2003:1076)*.

39 § Beslut som avses i 29, 31, 32 och 34 §§ gäller omedelbart, om inte myndigheten bestämmer något annat.

En myndighet får i annat fall bestämma att ett beslut skall gälla även om det överklagas. *Lag (1992:1095)*.

---

1. Denna lag⁶ träder i kraft den 1 juli 1988 då lagen (1944:219) om djurskydd samt lagen (1937:313) angående slakt av husdjur skall upphöra att gälla.

2. Beslut om förelägganden, förbud eller tillstånd som har meddelats före ikraftträdandet skall anses vara meddelade enligt den nya lagen, om inte regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer beslutar något annat.

3. Om det i lag eller annan författning hänvisas till en bestämmelse som har ersatts genom en bestämmelse i denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen. *Lag (1991:404)*.

Denna lag⁷ träder i kraft den 1 januari 1993.

Denna lag⁸ träder i kraft den 1 januari 1994.

Denna lag⁹ träder i kraft den 1 maj 1996 men tillämpas inte i de fall där det första beslutet i ärendet fattats dessförinnan.

---

1. Denna lag¹⁰ träder i kraft den 1 mars 1998.

2. I fråga om sådan användning av försöksdjur som har tillstyrkts före ikraftträdandet krävs inte godkännande enligt 21 § i dess nya lydelse och tillämpas 2 § i dess äldre lydelse.

⁶ 1988:534.

⁷ 1992:1095.

⁸ 1993:1480.

⁹ 1995:1714.

¹⁰ 1998:56.

-
1. Denna lag¹¹ träder i kraft den 1 januari 2003.
  2. Förelägganden och förbud som har meddelats enligt äldre bestämmelser gäller fortfarande efter lagens ikraftträdande.
  3. För ärenden som väckts eller beslut som meddelats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.
  4. Regeringen eller efter regeringens bemyndigande Jordbruksverket får meddela de föreskrifter som övergångsvis kan behövas.

-
1. Denna lag¹² träder i kraft den dag regeringen bestämmer.
  2. Tillstånd som har meddelats enligt äldre bestämmelser gäller fortfarande efter lagens ikraftträdande.
  3. För ärenden som väckts eller beslut som meddelats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.
  4. Regeringen eller efter regeringens bemyndigande Jordbruksverket får meddela de föreskrifter som övergångsvis kan behövas.

-
1. Denna lag¹³ träder i kraft den 1 juli 2003 i fråga om 33 § och i övrigt den 1 januari 2004.
  2. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter som övergångsvis kan behövas.
  3. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter om undantag från krav på tillstånd för verksamheter enligt 16 § som övergångsvis kan behövas. *Lag (2003:1076)*

-
1. Denna lag¹⁴ träder i kraft den 1 januari 2004.
  2. Bestämmelsen i 3 a § gäller för åtgärder som kräver förprovning efter den 1 januari 2004.

På regeringens vägnar

ANN-CHRISTIN NYKVIST

Anders Perklev
(Jordbruksdepartementet)

¹¹ 2002:550.

¹² 2002:891.

¹³ 2003:52.

¹⁴ 2003:1077.